

ved troe at anbefale sig som Folkets Talsmænd til at udføre Folkets Rettigheder, til at virke efter Overbevisning, ja, da kan jeg ikke deri finde Andet end reen Selvmodsigelse; derfor kan jeg ikke Andet end anbefale mit Forslag til at antages, naar vi ville vise Folket, at vi ere her som sande Repræsentanter, der ikke ville indføre Uretfærdighed, men netop afskaffe Uretfærdighed og gammel Ubillighed ved at gjøre Retfærdighed og Ligelighed i Byrdernes Paalæg.

Christen Larsen: Ja, jeg maa ogsaa oprigtigt tilstaae, at, naar man i denne Sag har sagt, at politisk Klogskab ene var det Hensyn, man skulde gaae ud fra, ved at liggiggjøre Besætningen paa det privilegerede Hartkorn lige med det uprivilegerede, da kan jeg ingenlunde dele denne Anskuelse i denne Henseende; thi, have disse Privilegerede eller Begunstigede et virkeligt retligt Krav paa Erstatning, da er det min urokkelige Mening, at de skulde have den, uden selv den allermindeste Afkortning eller Fradrag, udbetalt contant, og det selv til den allerfjerdste Skilling, og, have de intet retligt Krav paa Erstatning for deres privilegerede Hartkorn, da skulde de heller ingen have derfor, ikke en Skilling eller en eneste Hvid. Men, da det endnu ei er beviist af Nogen her i Salen, at der er nogen retlig Grund, der hjemler disse privilegerede Hartkornbrugere Adkomst til Erstatning for den hidtil nydte Begunstigelse, og, da dette ogsaa historisk viser sig, lige siden de modtog disse Privilegier, ved de mange Variationer, dette Privilegium har været undergivet, idet det i Tidernes Løb er svunden mere og mere ind, indtil der endelig kun blev denne lille Levning tilbage af det, saa viser dette klarligt, at, kunde der saaledes lidt efter lidt affjæres noget af denne Skattelettelse for dette Slags Hartkorn, saa der nu, mod hvad dette før i sin Oprindelse som skattefrit Hartkorn betraktet, var begunstiget, saa kan Resten eller den Levning, som deraf endnu er tilbage, uden tilsvarende Byrder derfor ogsaa udsjænes uden Erstatning. Det er rigtignok sagt, at man dog burde gaae ind paa de Billighedshensyn, som talte for Erstatningen for dette begunstigede Hartkorn, og det er ogsaa sandt: er der Billighedshensyn, som kunne tale derfor, da

skal der ingen være villigere end jeg til at indrømme disse, da vi jo Alle trænge til, at disse komme i Betragtning, og det saaledes vilde være en Uretfærdighed at tilfidesætte dem, men det forekommer mig, at disse ei ville blive til Fordeel for ret mange af de Begunstigede; thi, imedens disse have nydt godt af deres Privilegier paa de øvrige Borgeres Bekostning i Rigdom og Herlighed, medens mange næringsdrivende Borgere og de uprivilegerede Hartkornbrugere have været overlæssede med Byrder til Staten, og mange gange sukken og under et molsomt Livs Anstrengelse neppe ved deres Flid have kunnet udrede de Skatter, der bleve dem paalagte, og end tungere ville blive paalagte, saa troer jeg rigtignok, at Ingen vil kalde det Billighed endbydermere at paalægge disse næringsdrivende Borgere og uprivilegerede Hartkornbrugere at betale de Privilegeredes Skattefrihed, som desuden have Alting i Overflødighed. Thi, have de nu alt længe nok nydt godt af denne Begunstigelse, og i mange Aar tilbage ingen Forpligtelse baaret derfor, saa er det nu paa Tiden, at de hjælpe Folket at bære Landets Byrder, og, ere disse engang gaaede ud fra Folket med disse Forrettigheder og have stillet sig uden for Folkelivet og som en begunstiget Klasse stillet sig over Folket, saa lad dem atter, hvor de gif ud med disse Privilegier, nedlægge dem igjen og tage Deel i Folkelivets Byrder og Gjerning, da først kunne vi sige den sande folkelige Frihed og Lighed er begyndt for det hele Folk, og jeg kan ei heller give min Stemme til uden hvad der beforder dette, og skal derfor stemme mod Alt, hvad der gaaer ud paa Erstatning for Skatteprivilegier i denne Sag, fordi jeg anseer det hverken for billigt eller retfærdigt, uden derfor bæres tilsvarende Byrder, og kun til hvad jeg anseer for retfærdigt, vil jeg samvittighedsfuldt kunne give Stemme.

Formanden: Jeg skal tillade mig hermed for idag at slutte Forhandlingerne over nærværende Lovforslag, men inden Mødet hæves, maa jeg dog bede om, at det næste Punkt paa Dagsordenen, nemlig Forslaget om Finantslovens Behandling, maa finde sin Afgjørelse; jeg skal kortelig gjøre Forsamlingen opmærksom paa hvad det er, hvorpaa det egentlig